

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ)

Priimtas **MAĮ 159 straipsnio pakeitimas**, kuriuo nustatyta, kad skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo dėl mokestinio ginčo nagrinėjami pirmosios instancijos administraciniame teisme.

Įstatymo pakeitimą dar turės pasirašyti Prezidentas.

Viena vertus, toks pakeitimas turėtų sumažinti Vilniaus apygardos administracinio teismo darbo krūvį bei, galbūt, pagreitinti mokestinių ginčų nagrinėjimo teismuose tempą. Kita vertus, nėra aišku, ar mokestinių ginčų nagrinėjimo paskirstymas skirtingiems pirmosios instancijos administraciniams teismams neatneš daugiau sumaišties.

Įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d.

Dėl Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo

Pakeisti **Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo 10 ir 11 straipsniai**, nustatant, kad Lietuvos Respublikoje nepriklausomų ekspertų ir juos pavaduojančių ekspertų paskyrimo funkcijas atlieka pirmosios instancijos administracinis teismas.

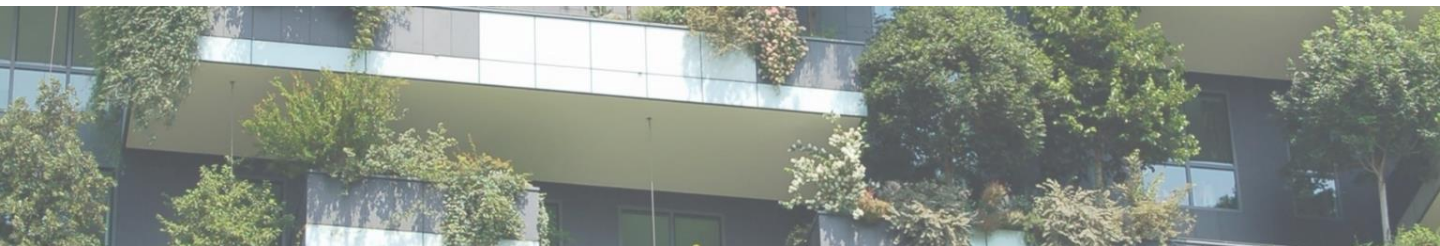
Įstatymo pakeitimą dar turės pasirašyti Prezidentas.

Įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d.

Dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo (VSDĮ)

Priimtas **VSDĮ 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas**, kuriuo nustatyta, kad jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad socialinio draudimo įmokos neteisėtai sumažintos, priskaičiuojama trūkstama socialinio draudimo įmokų suma ir skiriama bauda *mutatis mutandis* taikant Mokesčių administravimo įstatymo 139 ir 140 straipsnyje nurodytus baudų dydžius ir nustatytą baudų skyrimo tvarką. Taip pat papildoma, kad skundą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į padaryto teisės pažeidimo pobūdį, mastą, atsakomybę lengvinančias ir kitas reikšmingas aplinkybes, dėl kurių draudėjui skirta bauda akivaizdžiai per didelė ir neproporcinga (neadekvati) jo padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisinga, bei vadovaudamasis teisingumo ir protingumo principais, turi teisę skirti mažesnio negu nustatyta Mokesčių administravimo įstatymo 139 straipsnyje dydžio baudą.

Įsigaliojo nuo 2022 m. lapkričio 30 d.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ)

Priimtas **PVMĮ 19 straipsnio pakeitimo įstatymas**, kuriuo lengvatinis 9% PVM tarifas nustatytas:

- neterminuotai spausdintoms ir elektroninėms knygoms bei spausdintiems ir elektroniniams neperiodiniams informaciniais leidiniams, išskyrus leidinius, kuriuose reklama sudaro daugiau kaip 4/5 viso leidinio arba kurių visą ar didžiąją dalį sudaro muzikos ar vaizdo turinys;
- neterminuotai apgyvendinimo paslaugoms;
- iki 2023 m. birželio 30 d. maitinimo paslaugoms;
- neterminuotai visų rūšių meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių lankymui;
- iki 2023 m. birželio 30 d. atlikėjų teikiamoms atlikimo paslaugoms;
- iki 2023 m. birželio 30 d. sporto renginių, sporto klubų lankymui ir kitų asmenų, teikiančių panašias į sporto klubų teikiamas paslaugas, lankymui;
- specialiosios medicininės paskirties maisto produktams, kai šių prekių įsigijimo išlaidos visiškai ar iš dalies kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

Įstatymo pakeitimą dar turės pasirašyti Prezidentas.

Įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl Paramos teikimo metinės ataskaitos

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „**Dėl Paramos teikimo metinės ataskaitos FR0477 formos, Paramos gavimo ir panaudojimo metinės ataskaitos FR0478 formos ir jų užpildymo taisyklių patvirtinimo**“. Pakeitimais nurodoma, kad išimtis dėl paramos ir dokumentų teikimo taikoma ne tik visoje Lietuvos teritorijoje įvedus nepaprastąją padėtį, bet ir tik tam tikroje jos dalyje.

Taip pat taisyklės papildytos nuostata, kad jeigu ataskaitiniame laikotarpyje pasikeičia MGL dydis, apskaičiuojamas vidutinis aritmetinis tų metų MGL dydis.

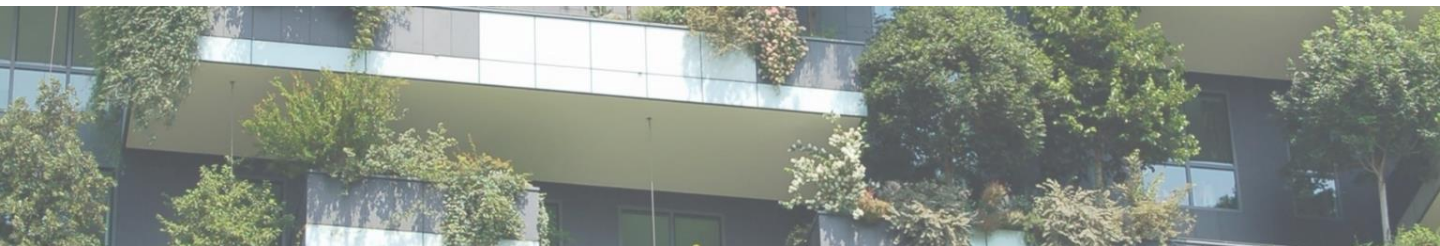
Įsigaliojo 2022 m. gruodžio 2 d.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

Pakeistas **PVMĮ 2 straipsnio komentaras**. Pakeitimu patikslinta pelno nesiekiančio juridinio asmens sąvoka bei pateikiami atitinkami pavyzdžiai.

Nurodyta, kad PVMĮ tikslais pelno nesiekiantys juridiniai asmenys yra juridiniai asmenys, kurie atitinka šiuos kriterijus:

- 1) jų veiklos tikslas nėra pelno siekimas. Juridinių asmenų veikla faktiškai turi atitikti šių organizacijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir įstatuose numatytiems tikslams ir atitinkamų veiklos sričių (pvz., socialinės, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ir pan.) vykdymo reikalavimams;

- 2) jų pelnas pagal veiklą reglamentuojančius teisės aktus nėra skirstomas steigėjams ir (arba) veiklos dalyviams. Jeigu pelnas yra skirstomas, neatsižvelgiant į tai, kokia forma tai atliekama, toks juridinis asmuo nelaikomas pelno nesiekiančiu juridiniu asmeniu ir privalo apskaičiuoti, deklaruoti ir mokėti pridėtinės vertės mokestį PVM įstatymo nustatyta tvarka;
- 3) jeigu gaunama pelno, tai veikla iš kurios gaunamas pelnas, turi sudaryti nereikšmingą dalį visoje juridinio asmens veikloje.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ)

Priimtas **GPMĮ 20 straipsnio pakeitimo įstatymas**, kuriuo pakeisti neapmokestinamasis pajamų dydis (NPD):

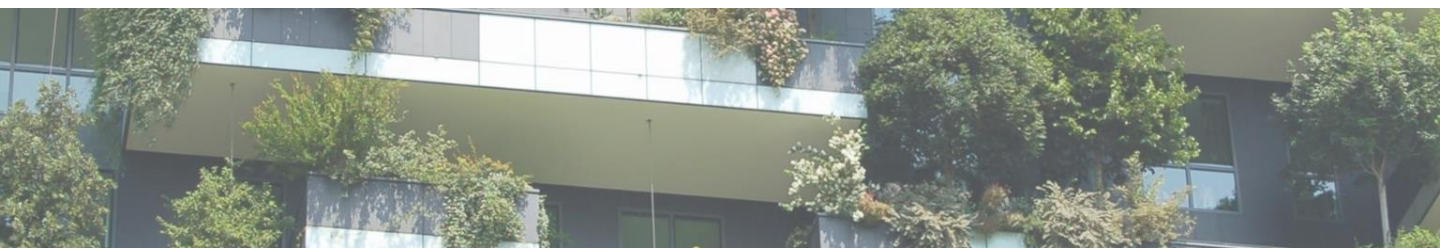
- metinis neapmokestinamasis pajamų dydis (MNPD) bus lygus 7 500 Eur, jeigu gyventojų metinės pajamos (GMP) neviršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dvylikos dydžių sumos;
- kai GMP viršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dvylikos dydžių sumą, tačiau neviršija 23 112 eurų per metus, metinis NPD bus apskaičiuojamas pagal formulę: Gyventojui taikytinas MNPD = 7 500 – 0,42 × (GMP – dvylika minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių);
- kai GMP viršija 23 112 eurų per metus, MNPD apskaičiuojamas pagal formulę Gyventojui taikytinas MNPD = 4 800 – 0,18 × (GMP – 12 × 642).

Asmenims, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, arba asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas sunkus neįgalumo lygis, nustatytas 1 005 Eur mėnesio NPD.

Asmenims, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinių ar nedidelių specialiųjų poreikių lygis, arba asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinis ar lengvas neįgalumo lygis, nustatytas 935 Eur mėnesio NPD.

Įstatymo pakeitimą dar turės pasirašyti Prezidentas.

Įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo

Pateiktas **Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo pakeitimo projektas**, kuriuo keičiamas visas Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas. Kaip nurodoma **Finansų ministerijos pranešime**, patikslintas projektas parengtas išklausus suinteresuotas puses.

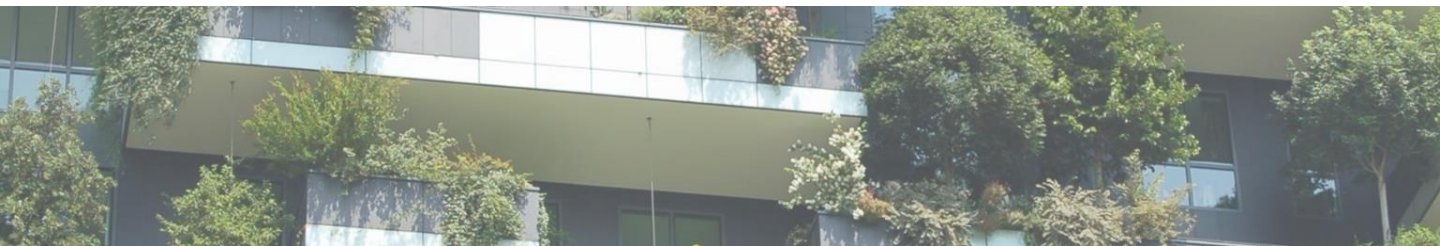
Projekte siūloma pakeisti nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos modelį, šiuo metu taikomą fizinių asmenų nekomercinei veiklai naudojamam nekilnojamajam turtui, – atsisakyti bendro neapmokestinamojo dydžio turimų atitinkamos paskirties nekilnojamojo turto objektų mokesčių verčių sumai taikymo ir nustatyti lengvatinį apmokestinimą vienam nekilnojamojo turto objektui – pagrindiniam gyvenamajam būstui, kurį siūloma apibrėžti kaip vieną gyvenamosios paskirties statinį (patalpas), kuris yra fizinio asmens gyvenamoji vieta, deklaruota teisės aktų nustatyta tvarka kalendorinio mėnesio paskutinę dieną, ir jo priklausiniai – pagalbinio ūkio paskirties pastatai, kurie susiję su pagrindiniu statiniu (patalpomis). Jeigu deklaruota gyvenamoji vieta kalendoriniais metais keistųsi, būtų atsižvelgiama į kalendorinio mėnesio paskutinę dieną deklaruotą gyvenamąją vietą.

Siūloma, kad fizinio asmens pagrindinis gyvenamasis būstas (jo mokesstinė vertė) būtų apmokestinamas taikant progresinį apmokestinimą:

- 1) dalis, neviršijanti vienos savivaldybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, nekilnojamojo turto verčių medianos, taikant 0 procento mokesčio tarifą, t. y. būtų neapmokestinama;
- 2) dalis, viršijanti vieną, bet neviršijanti dviejų savivaldybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, nekilnojamojo turto verčių medianų, taikant 0,06 procento mokesčio tarifą;
- 3) dalis, viršijanti dvi savivaldybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, nekilnojamojo turto verčių medianas, taikant 0,1 procento mokesčio tarifą.

Jeigu šis nekilnojamasis turtas priklausytų keliems bendraturčiams, savivaldybės medianos vertė, apskaičiuojant mokestį kiekvienam iš bendraturčių, turėtų būti dalijama proporcingai to savininko turimai nekilnojamojo turto nuosavybės daliai, t. y. medianai, kuri vertinama nustatant nekilnojamojo turto mokesčio bazę, būtų taikoma objektams (ne mokesčių mokėtojams).

Kitą, nei pagrindinis gyvenamasis būstas, fizinių asmenų nekomercinei veiklai naudojamą nekilnojamąjį turtą (gyvenamosios, sodų, garažų, fermų, šiltnamių, ūkio, pagalbinio ūkio, mokslo, religinės, poilsio paskirties statinių (patalpų), žuvininkystės statinių ir inžinerinių statinių), kuriam šiuo metu taikomas progresinis apmokestinimas, siūloma apmokestinti nuo 0,1 iki 1 procento mokesčio tarifu, o tais atvejais, kai toks turtas būtų perduotas juridiniam asmeniui, siūloma apmokestinti nuo 0,5 iki 3 procentų mokesčio tarifu (siekiant, kad komerciniais tikslais naudojamas nekilnojamasis turtas būtų apmokestinamas pagal vienodus principus). Konkrečius tarifus pagal Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo kriterijus būtų suteikta teisė nustatyti savivaldybių taryboms. Likusiam nekilnojamajam turtui, t. y. fizinių asmenų komercinės paskirties ir visam juridinių asmenų nekilnojamajam turtui išliktų galiojanti tvarka – būtų taikomos esamos mokesčio tarifų ribos nuo 0,5 procento iki 3 procentų nekilnojamojo turto mokesstinės vertės.

Be to, siūloma išplėsti nekilnojamojo turto mokesčio objektą – apmokestinti faktiškai nebaigtą statybą, jei nuo leidimo statybai išdavimo praėjo 10 metų arba 5 metus netikslinami duomenys Nekilnojamojo turto registre.

Taip pat siūloma nustatyti, kad mokesį už visą fizinių asmenų nekilnojamąjį turtą apskaičiuoja ir mokesčio mokėtojams deklaracijas pateikia mokesčių administratorius. Pagal projektą, mokesčių administratorius deklaracijas mokesčio mokėtojams fiziniams asmenims turėtų pateikti iki kito mokestinio laikotarpio kovo 1 dienos, mokestis turėtų būti sumokamas iki kovo 15 dienos.

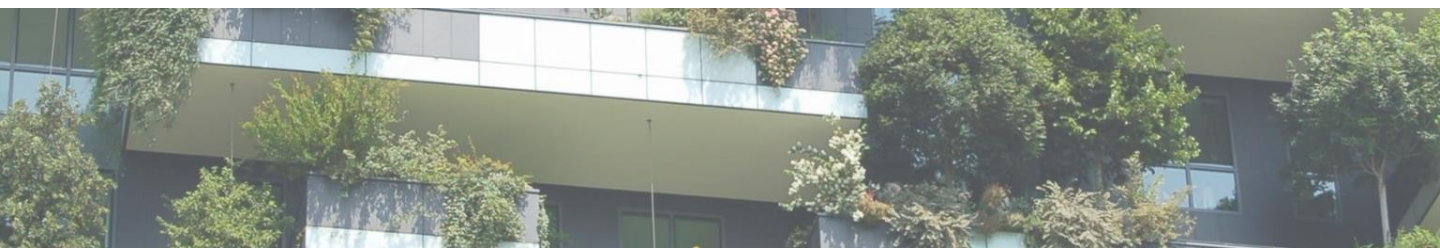
Kaip nurodoma aiškinamajame projekto rašte, įvertinant tai, kad keičiasi fizinių asmenų nekomercinei veiklai naudojamą turto apmokestinimo modelis ir mokesčio sumokėjimo tvarka, pirmaisiais metais siūloma mokesčio sumokėjimui taikyti pereinamąjį laikotarpį, t. y. siūloma mokesčio už 2025 metus sumokėjimo terminą nustatyti iki 2026 m. gegužės 1 d. Siekiant, kad mokesčių administratorius galėtų tinkamai suformuoti deklaracijas mokesčio mokėtojams fiziniams asmenims, projekte siūloma atsisakyti nuostatos, kad mokesį už bendrosios jungtinės nuosavybės teise priklausantį nekilnojamąjį turtą sumokėti gali vienas iš bendraturčių.

Siekiant apsaugoti mažiausios vertės mokesčio objektus turinčius fizinius asmenis, siūloma nustatyti, kad nekilnojamojo turto mokestis nemokamas, kai už visą fizinio asmens nekilnojamąjį turtą mokėtinas mokestis neviršija 5 eurų.

Siekiant, kad apskaičiuojant mokesį nekilnojamojo turto mokestinė vertė būtų kuo artimesnė vidutinei rinkos vertei, taip, iš vienos pusės, išsvengiant didelių nekilnojamojo turto mokestinės vertės pokyčių, atlikus masinį nekilnojamojo turto vertinimą, iš kitos pusės, vis tiek išlaikant mokesčio bazės stabilumą mokesčių mokėtojams, siūloma dažniau atlikti nekilnojamojo turto vertinimą mokestinei vertei nustatyti – ne rečiau kaip kas 3 metus.

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad savivaldybių biudžetų pajamos apmokestinant pagrindinį gyvenamąjį būstą siektų apie 9,9 mln. eurų per metus, jį mokėtų apie 0,7 mln. fizinių asmenų (nevertinant 5 eurų lengvatos ir galimų mokesčio atidėjimų), taigi vidutiniškai mokestis už pagrindinį gyvenamąjį būstą sudarytų apie 14 eurų per metus. Apmokestinant nekomercinei veiklai naudojamą nekilnojamąjį turtą (įskaitant pagrindinį gyvenamąjį būstą ir įvertinus 5 eurų lengvatą), priklausomai nuo savivaldybių tarybų nustatomo tarifo kitam nei pagrindinis gyvenamajam būstui, iš viso pajamos iš mokesčio galėtų sudaryti nuo 18 mln. eurų (jei būtų taikomas minimalus 0,1 procento tarifas) iki 103 mln. eurų (jei būtų taikomas maksimalus 1 procento tarifas).

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2025 m. sausio 1 d.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo

Parengtas **Pelno mokesčio įstatymo 31 straipsnio pakeitimo projektas**, kuriuo siūloma nustatyti, kad neleidžiamiesiems atskaitymams priskiriamas solidarumo įnašas, sumokėtas Lietuvos Respublikos įstatyme dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo nustatyta tvarka. Toks reguliavimas siūlomas, kadangi solidarumo įnašo skaičiavimo bazė yra neapmokestinamasis pelnas, iš kurio yra išskaičiuojamas solidarumo įnašas.

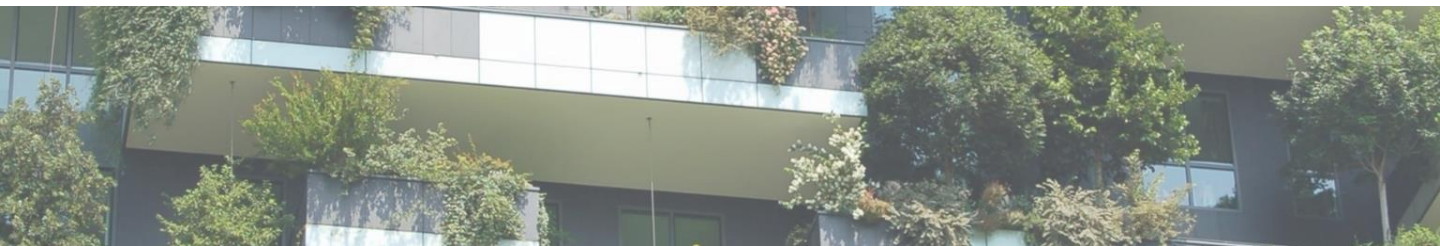
Minėti pakeitimai atliekami atsižvelgiant šį tai, kad Reglamente (ES) 2022/1854 valstybėms narėms nustatyta siekti bendro elektros energijos suvartojimo 10 proc. sumažinimo tikslo.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Taip pat parengtas **Pelno mokesčio įstatymo 58 straipsnio pakeitimo projektas**, kuriuo siūloma papildyti stambaus projekto lengvatą, numatant, kad pelno mokesčio nemoka taip pat ir tie juridiniai asmenys, kurie:

- sukuria Lietuvos Respublikoje nuo 20 iki 149, o kai investuojama Vilniuje – nuo 20 iki 199 naujų darbo vietų, dėl kurių įstatymų nustatyta tvarka sudarytos viso darbo laiko darbo sutartys, ir
- kiekvieną sukurtą darbo vietą išlaiko ne trumpiau kaip penkerius metus nuo pirmosios darbuotojo priėmimo į sukurtą darbo vietą dienos,
- užtikrinant, kad 20 investicijų projektu sukurtų naujų darbo vietų įdarbintų asmenų atitinkamų metų vidutinis bruto darbo užmokestis (taikoma kiekvienam darbuotojui atskirai) yra ne mažesnis kaip 1,2 Lietuvos statistikos departamento paskutinio skelbiamo savivaldybės, kurioje investuojama, vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio, įskaitant individualias įmones, dydžio, o šį skaičių viršijančiose investiciniuose projektuose sukurtose naujose darbo vietose įdarbintų asmenų atitinkamų metų vidutinis bruto darbo užmokestis (taikoma kiekvienam darbuotojui atskirai) yra ne mažesnis kaip Lietuvos statistikos departamento paskutinis skelbiamas savivaldybės, kurioje investuojama, vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, įskaitant individualias įmones, ir
- investuoja Lietuvos Respublikoje ne mažiau kaip 20 milijonų eurų, o kai investuojama Vilniuje – ne mažiau kaip 30 milijonų eurų vertės privačių kapitalo investicijų.

Aptartas Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo projektas teikiamas kartu su Investicijų įstatymo pakeitimo projektu. Kaip nurodoma aiškinamajame rašte, įstatymų projektu tikslas – sudaryti galimybę projektams, atitinkantiems tiek dabar teisės aktuose numatytus stambiųjų projektų kriterijus, tiek siūlomus nustatyti kriterijus, taikyti pelno mokesčio lengvatą ir kitas specialiąsias investavimo ir verslo sąlygas, numatytas Investicijų įstatyme. Siūlomi stambiųjų projektų kriterijai leistų užtikrinti, kad stambiais projektais būtų pripažįstami ir tie projektai, kurie yra imlūs kapitalo investicijoms, bet dėl savo išskirtinio pobūdžio sukuria mažiau naujų darbo vietų, nei numatyta dabartiniame teisiniame reguliavime, tačiau užtikrinant, kad naujai sukuriuose darbo vietose mokamas didesnis darbo užmokestis.

Dėl Mokesčio už aplinkos teršimą

Parengtas **Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 6 straipsnio pakeitimo projektas**, kuriuo siūloma nustatyti naują mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis lengvatų taikymo tvarką. Projektu siūloma įtvirtinti, kad mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių, kombinuotų (vyraujanti medžiaga – plastikas), PET pakuočių atliekomis už tą pripildytų pakuočių kiekį, kuris buvo perdirbtas.

Kaip nurodoma projekto aiškinamajame rašte, įgyvendinus projektu siūlomą nuostatą, už plastikinių, kombinuotų (vyraujanti medžiaga – plastikas) ir PET pakuočių atliekų neperdirbimą atsakomybė tektų patiems gamintojams ir (ar) importuotojams, būtų teisingai ir tiesiogiai įgyvendinamas principas „teršėjas moka“. Taip pat, tikimasi plastikinių pakuočių atliekų sumažinimo, spartesnės plastikinių pakuočių perdirbimo plėtros, verslo plėtros alternatyviųjų pakuočių srityje bei rūšiavimo sistemos tobulinimo.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2024 m. sausio 1 d.

Dėl akcizų

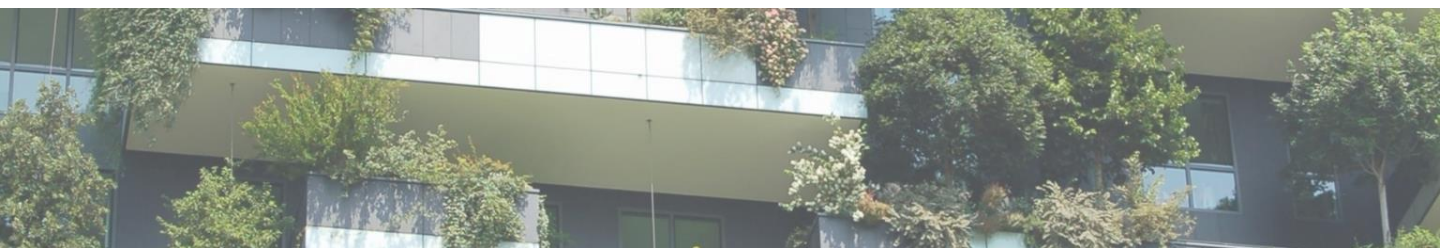
Parengtas Vyriausybės nutarimo **„Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“** pakeitimo projektas.

Kaip nurodomo projekto aiškinamajame rašte, siekiant teisėkūros ekonomiškumo, šiuo projektu siūloma pripažinti netekusiais galios Vyriausybės 2002 m. birželio 13 d. nutarimą Nr. 902 „Dėl denatūruoto etilo alkoholio, kuriam netaikomi akcizai“ ir Vyriausybės 2004 m. balandžio 27 d. nutarimą Nr. 476 „Dėl skystojo kuro (mazuto), kuriam taikomos Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 36 straipsnio 1 dalies nuostatos, požymių aprašymo patvirtinimo“, jų nuostatas inkorporuojant į pateiktą projektą.

Be nuostatų inkorporavimo taip pat siūloma nustatyti, kad VMI nustatytų akcizų, sumokėtų už etilo alkoholį, panaudotą denatūruoto etilo alkoholio gamyboje, taip pat akcizų, sumokėtų už energinius produktus, panaudotus Akcizų įstatymo 43 str. 1 d. 3–7 punktuose nurodytais tikslais, grąžinimo tvarką (šiuo metu įgaliojimai nustatyti Finansų ministerijai).

Taip pat parengti Vyriausybės nutarimo **Nr. 234 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“** ir **Nr. 235 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“** pakeitimo projektai.

Atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą, siūloma nuo 2023 m. spalio 1 d. pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 234 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“ ir šiame nutarime nustatytus įgaliojimus perkelti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 15 d. nutarimą Nr. 235 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“.

Taip pat siūloma šiuo metu Nutarimu Nr. 234 ir Nutarimu Nr. 235 Finansų ministerijai nustatytus įgaliojimus nustatyti atitinkamas tvarkas (dėl kurių Finansų ministerija yra priėmusi atitinkamus teisės aktus) suteikti VMI (kai tvarka susijusi su importuojamomis prekėmis – kartu su Muitinės departamentu). Atsižvelgiant į suteikiamų įgaliojimų mastą, šios VMI ir Muitinės departamento nustatytos tvarkos įsigalios 2023 m. spalio 1 d.

Pranešimai

VMI informuoja apie pasikeitusius akcizų tarifus, kurie bus taikomi nuo 2023 m. sausio 1 d.

Mokestinių ginčų komisija parengė dvi publikacijas:

- **„Ka svarbu žinoti verslui apie mokestinius nuostolius: 10 pagrindinių taisyklių“**,
- **„Mokestiniai ginčai dėl prekių muitinės vertės: ar galima išvengti klaidų?“**.

